

FISA MASURII 413.312

Măsura 413.312 Sprijin pentru crearea si dezvoltarea de micro-întreprinderi

A. Obiectivul și raportul cu strategia de dezvoltare – miza intervenției :

Promovarea unei dezvoltari echilibrate, în vederea realizarii coeziunii economice si sociale impune acordarea unei atentioni deosebite dezvoltarii zonelor rurale. Ca si in toata tara, in teritoriul MVS, **functiile economice ale acestor zone, depind in mare parte, de existenta activitatilor agricole.** Necesitatea restructurarii activitatilor la nivelul fermelor agricole împreuna cu îmbunatatirea capitalului fermelor comerciale si orientarea inevitabila catre o ocupare partiala în agricultura va determina eliberarea unei parti considerabile a fortei de

munca din sectorul agricol. Aceasta situatie explica necesitatea crearii de **locuri de munca alternative, precum si a surselor de venituri aditionale din activitati non-agricole**, alaturi de **reorientarea fortei de munca** spre activitati non-agricole productive si catre dezvoltarea serviciilor pentru populatia rurala. Dezvoltarea micro-întreprinderilor este recunoscuta ca fiind sursa cea mai semnificativa de creare de locuri de munca/obtinere de venituri în spatiul MVS..

În contextul agendei de la **Lisabona si Göteborg**, UE prevede faptul ca o economie puternica va conduce catre crearea de locuri munca alaturi de prioritatile sociale si de mediu, pentru a asigura dezvoltarea durabila si incluziunea sociala. În acest sens, un element cheie este reprezentat de exploatarea oportunitatilor pentru cresterea economica si crearea de locuri de munca în spatiul rural prin intermediul micro-întreprinderilor.

În prezent exista disparitati profunde **între zonele urbane si cea rurala MVS**, în ceea ce priveste **mediul de afaceri**, ca urmare a unei infrastructuri slab dezvoltate în MVS, a lipsei resurselor financiare, a dificultatilor de accesare a creditelor dar si a nivelului redus de pregătire antreprenoriala.

Analiza micro-întreprinderilor din spatiul MVS (vezi sectiunea IMM-uri) evidenziaza **capacitatea redusa** a acestora de a raspunde necesitatii de a furniza locuri de munca pentru populatia din MVS. Micro-întreprinderile existente acopera o gama limitata de activitati productive si servicii si nu valorifica suficient resursele locale. Majoritatea s-au

orientat către comerț (aprox. 40% din totalul micro-întreprinderilor din sectorul terțiar), datorită recuperării rapide a investițiilor și a unei experiențe minime necesare pentru organizarea unor astfel de activități, în timp ce, industria prelucrătoare deține doar câteva procente din totalul micro-întreprinderilor din spațiul rural MVS.

Având în vedere **numărul mic al micro-întreprinderilor** în MVS și **nivelul redus al veniturilor obținute din activități non-agricole**, se impune necesitatea creării de noi micro-întreprinderi care vor revitaliza economia rurală prin crearea de locuri de muncă pentru populația rurală în sectorul non-agricol și creșterea veniturilor acestora. Sprijinul vizat prin această măsură se adresează micro-întreprinderilor, precum și locuitorilor din spațiul rural care doresc să desfășoare o activitate economică devenind antreprenori. O atenție deosebită se va acorda **femeilor din spațiul rural**, dat fiind faptul că datele statistice arată că acestea dezvoltă afaceri într-un număr **mult mai redus** decât bărbații. În același timp **tinerii** reprezintă categoria cea mai **afectată de somaj** (15,4% reprezintă rata somajului în rândul tinerilor de 15-24 ani) și care manifestă tendința cea mai mare de a pleca spre mediul urban și peste granițe. Totodată, activitățile meșteșugărești și alte activități tradiționale ce sunt îndeletniciri ale locuitorilor din MVS, tind să fie din ce în ce mai puțin practicate, în special de către generația tânără.

În acest context, sunt vizate **crearea și dezvoltarea de micro-întreprinderi** care promovează **meseriile tradiționale** precum meșteșugurile și care pot contribui la creșterea numărului de locuri de muncă, precum și la perpetuarea acestor activități care dau specificul, dar și valoarea spațiului rural românesc.

Având în vedere situația actuală este necesar un sprijin susținut pentru promovarea activităților non-agricole, care să conducă la **creșterea veniturilor populației rurale, crearea de locuri de muncă, diminuarea disparităților dintre rural și urban**. Astfel, este necesară promovarea diversificării activităților prin asimilarea de noi competențe antreprenoriale, dobândirea de noi abilități și furnizarea de noi servicii pentru populația rurală. Acești factori vor contribui la creșterea economică și implicit la schimbarea mentalității și la creșterea standardului de viață în mediul rural, precum și la stabilitatea echilibrului teritorial, social și economic.

În cadrul procesului de consultare între partenerii (publici, privați, ONG) din teritoriul MVS pe baza analizei diagnostic și analiza SWOT și a consultărilor în atelierele de lucru de tip 01 – pe comune, tip 02 și tip 03 – pe domenii, s-a stabilit ca **prioritate** **“dezvoltarea antreprenoriatului prin micro-întreprinderi cu următoarea “ierarhie de obiective ale măsurii”:** **obiective generale** > dezvoltarea durabilă a economiei rurale prin încurajarea activităților non-agricole, în scopul creșterii numărului de locuri de muncă și a veniturilor adiționale; **obiective specifice** > creștere sprijin financiar pentru stimulare spirit antreprenorial și diversificare activități și creștere venituri; crearea și menținerea locurilor de muncă în spațiul rural; creșterea valorii adăugate în activități non-agricole, crearea și diversificarea serviciilor pentru populația rurală prestate de către micro-întreprinderi; **obiective operationale** > crearea de micro-întreprinderi precum și dezvoltarea celor existente în sectorul non-agricol în special de către tineri și femei; încurajarea activităților meșteșugărești și a altor activități tradiționale; reducerea gradului de dependență față de agricultură.

Întreprinderile sprijinite vor fi încurajate să se înscrie în Rețeaua/Asociația IMM-urilor din MVS care va fi înființată de către GIL IMM-uri, grup de “persoane resursă” deținătoare de microîntreprinderi și IMM-uri din teritoriul MVS.

Mestesugarii din MVS, la inițiativa GIL Mestesugari vor putea înființa Asociația/Cooperativa Mestesugari în MVS, pentru sprijinirea producției, promovării și vânzării produselor meșteșugărești.

B. Descrierea intervenției – domeniul de acoperire al măsurii :

Măsura 413.312 se înscrie în **Măsura 312** din PNDR **Sprijin pentru crearea și dezvoltarea de micro-întreprinderi**, pentru etapa 2010-2013.

C. Tipuri de investiții, beneficiari și criterii de selecție locală

C1. Tipuri de investiții prioritare:

i. Investiții în activități non-agricole productive, care să utilizeze **resurse de materii prime și materiale locale**, cum ar fi:

- industria usoara (articole de pielarie, încălțăminte, lână, blana, tricotaje, produse de uz gospodăresc, produse odorizante etc.);

- în activități de procesare industrială a produselor lemnoase - începând de la stadiul de cherestea (ex. mobilă);

- unelte și obiecte casnice, producerea de ambalaje etc.

ii. Investiții pentru dezvoltarea activităților meșteșugărești, de artizanat și a altor activități tradiționale non-agricole cu specific local (prelucrarea fierului, lânăii, bumbacului, cînepii, olăritul, brodatul, confecționare instrumente muzicale tradiționale etc.), precum și marketingul acestora (mici magazine de desfacere a propriilor produse obținute din aceste activități).

iii. Servicii pentru populația rurală cum ar fi:

- servicii de croitorie, frizerie, cizmarie;
- servicii de conectare și difuzare internet;
- servicii de mecanizare, protecție fitosanitară, înșămânțare artificială a animalelor;
- servicii reparatii mașini, unelte și obiecte casnice.

iv. Investiții în producerea de energie regenerabilă; achiziționarea de echipamente de producere a energiei din alte surse regenerabile decât biocombustibilii: energia solară, eoliană, hidroelectrică, geotermică numai în scopul desfășurării activității economice pentru care beneficiarul este/ va fi autorizat

Sînt eligibile și alte acțiuni clasificate conform codurilor CAEN, care se regăsește în Anexa 9 din Ghidul solicitantului măsurii 312 din PNDR.

C2. Beneficiari

- **Micro-întreprinderile** așa cum sunt definite în Recomandarea Comisiei (CE) nr. 361/2003 și în legislația națională în vigoare (avînd mai puțin de 10 angajați și o cifră de afaceri anuală netă sau active totale avînd o valoare de pînă la 2,0 milioane Euro).

- **Persoane fizice** (neînregistrate ca agenți economici) - care se vor angaja ca pînă la data semnării contractului de finanțare să se autorizeze cu un statut minim de persoană fizică autorizată și să funcționeze ca micro-întreprindere.

Beneficiarii masurii, a caror cerere de finantare a fost selectata, sunt eligibili pentru schema de garantare pentru IMM-uri cu finantare din PNDR.

C3. Criterii de selectie locala

C3.1 Criterii de baza:

CB1: Obiectivele proiectului se încadrează în Planul de Dezvoltare Locala - MVS, conform fisei prezentei masuri - obiective operationale, beneficiar eligibil, tipuri de investii si cheltuieli eligibile, bugetul masurii (DA/NU);

CB2: Proiectul se localizeaza in teritoriul GAL MVS, la fel si sediul social si eventualele puncte de lucru ale microintreprinderii (DA/NU);

CB3: Valoarea totala a proiectului nu depășește suma de 400.000 euro (DA/NU);

CB4: Proiectul prevede o investitie de mediu cu cheltuieli aferente precizate in bugetul indicativ conform Ghidului solicitantului masurii 312 din PNDR (DA/NU);

C3.2 Criterii cu punctaj:

Nr. crt.	CRITERII DE SELECȚIE	PUNCTAJ
1	Aplicantul nu a mai primit fonduri comunitare pentru activități similare în ultimii 3 ani; Punctarea acestui criteriu se va face pe baza Cererii de Finanțare – Secțiunea C – Finanțări nerambursabile – solicitate și/ sau obținute. Se va puncta criteriul dacă perioada de timp dintre data Notificării beneficiarului cu privire la plățile efectuate pentru investiția similară și data depunerii prezentului proiect este mai mare de 3 ani. Se punctează criteriul automat dacă solicitantul nu a mai beneficiat de sprijin din fonduri comunitare pentru activități similare în ultimii 3 ani. Activități similare înseamnă același tip de investiție (ex: a	5

	beneficiat de SAPARD pentru meșteșuguri și aplică și prin FEADR tot pe meșteșuguri, atunci nu primește punctaj, iar în cazul în care aplică pentru croitorie pe FEADR, atunci primește punctaj).	
2	Proiectele care prin activitatea propusă creează mai mult de un loc de muncă/ 25.000 Euro investiți (valoarea de 25.000 Euro investiți în funcție de tipul și data înființării solicitantului): Pentru micro-întreprindere de tip start-up cât și pentru microîntreprinderile în funcțiune, punctarea acestui criteriu se va face prin crearea a cel puțin un loc de muncă raportat la 25.000 euro . Formula: Dacă valoarea ajutorului nerambursabil/ număr locuri de muncă nou create$\leq$25000 Euro, proiectul primește punctaj. Dacă valoarea ajutorului nerambursabil/ număr locuri de muncă nou create$>$25000 Euro, proiectul nu primește punctaj. Punctarea acestui criteriu se va face pe baza analizei datelor din Studiul de Fezabilitate/ Memoriul justificativ (punctul 7.2 din Studiul de Fezabilitate și punctul 3.2 pentru solicitanții care completează Memoriul justificativ) și pe baza formulelor de calcul prezentate. Se vor lua în considerare doar locurile de muncă nou create, cu norma întreaga pentru personalul muncitor - direct productiv⁸ și cel mult un loc de muncă indirect productiv. Se vor puncta doar locurile de muncă aferente investițiilor suportate din cheltuieli eligibile. În cazul proiectelor care prevăd achiziția de mașini/ utilaje care necesită conducător - la o mașină/ un utilaj se va lua în considerare un om/ schimb (conform numărului de schimburi prevăzute în SF/ MJ, dar nu mai mult de două schimburi).	10

3	Proiecte care promovează activități meșteșugărești, de artizanat. Punctarea acestui criteriu se va face numai dacă acest lucru este prezent și demonstrat în Studiul de Fezabilitate/Memoriul justificativ (descrierea proiectului) și se aplică pentru proiectele care-și propun crearea sau dezvoltarea de activități meșteșugărești, iar în cazul modernizărilor, și în baza documentului 15.1, respectiv, declarația de notorietate cu privire la abilitatea de a desfășura activitatea pentru care se solicită finanțarea eliberată de primarul localității respective (numai pentru PFA/ Întreprindere Familială/ Întreprindere Individuală), doar pentru meseriile tradiționale artizanale - pentru reprezentantul legal/ beneficiar. Activitate meșteșugărească – vezi definiția din dicționar. Se acordă punctaj pentru toți beneficiarii măsurii care își propun prin proiect crearea sau dezvoltarea de activități meșteșugărești, de artizanat. Punctajul se acordă proporțional cu ponderea pe care o are valoarea investiției aferentă activităților meșteșugărești în valoarea totală eligibilă a proiectului.	Maxim 15
4	Proiecte derulate de femei/ tineri cu vârstă până în 40 de ani la data depunerii proiectelor. Verificarea se face în baza actului de identitate pentru: Persoană fizică care declară că se va autoriza în persoana fizică autorizată sau întreprindere individuală. Persoană fizică autorizată (PFA), cu vârsta sub 40 de ani la data depunerii Cererii de Finanțare a proiectului; Societate cu răspundere limitată, cu asociat unic persoană fizică cu vârsta sub 40 ani la data depunerii Cererii de Finanțare a	10

	proiectului. Întreprindere individuală, întreprinzător persoană fizică cu vârsta sub 40 ani la data depunerii Cererii de Finanțare a proiectului. Medic titular care își exercită profesia în cadrul unui cabinet medical individual, cu vârsta sub 40 ani la data depunerii Cererii de Finanțare a proiectului. Medic veterinar cu drept de liberă practică, organizat ca PFA și care funcționează în cadrul unui cabinet medical veterinar individual, cu vârsta sub 40 ani la data depunerii Cererii de Finanțare. În cazul proiectelor promovate de femei și care se regăsesc în formele de organizare și condițiile menționate anterior se acordă punctaj la acest criteriu indiferent de vârsta acesteia.	
5	Start-up-uri (micro-întreprinderi nou înființate) care aplică proiecte ce vizează activități non-agricole productive; Se acordă punctaj proiectelor care vizează activitățile enumerate în secțiunea "Domeniul de aplicabilitate și acțiuni prevăzute", la punctului i)9 și ii)10 din fișa măsurii. Verificarea încadrării în categoria activităților de producție de bunuri, se va face pe baza Anexei 9 B - Lista codurilor CAEN de producție de bunuri. În cazul proiectelor care prevăd activități complementare, se va acorda punctaj la acest criteriu de selecție doar în situația în care activitatea/ activitățile non – agricole de producție de bunuri reprezintă componenta majoritară din punct de vedere valoric. O micro-întreprindere este considerată nou înființată (start-up) dacă este înființată în anul depunerii Cererii de Finanțare sau dacă nu a înregistrat activitate până în momentul depunerii	20

	acesteia, dar nu mai mult de 3 ani fiscali.	
6	Proiecte ce vizează dezvoltarea serviciilor sanitar-veterinare sau a serviciilor medicale;	5
7	Proiecte ce vizează achiziționarea de echipamente pentru producerea energiei din alte surse regenerabile decât biocombustibili Punctajul se acordă proporțional cu ponderea pe care o are valoarea investiției pentru energie regenerabilă în valoarea totală eligibilă a proiectului. Se vor puncta: - proiectele care propun utilizarea energiei regenerabile în cadrul unui flux tehnologic de producție de bunuri; - proiectele care vizează achiziționarea echipamentelor de producere a energiei din surse regenerabile în vederea dotării clădirilor în cadrul cărora se desfășoară/se va desfășura activitatea propusă prin proiect.	Maxim 5
	Criterii de selecție locale	
8	Proiecte inovative care promoveaza investiții/acțiuni care nu s-au mai realizat până în prezent în teritoriul MVS.	10
9	Servicii pentru populația rurală.	10
10	Proiecte care prevăd în cadrul investiției, dacă este cazul, o gestiune ecologică a deșeurilor.	Maxim 10
	Nota.Nu exista punctaj minim.	100

D. Cheltuieli eligibile

• investitii corporale (constructia, modernizarea, extinderea cladirilor în scop productiv; dotarea aferenta cu echipamente, utilaje etc., inclusiv achizitionarea în leasing a acestora);

- investiții necorporale (software, patente, licențe etc.), inclusiv achiziționarea în leasing a acestora.

Conform Art. nr. 55 din Regulamentul (CE) nr. 1974/2006, vor fi susținute costurile generale legate de întocmirea proiectului precum taxe pentru arhitecți, ingineri și consultanță, Studii de Fezabilitate/ Memorii justificative, taxe pentru eliberarea certificatelor, avizelor și autorizațiilor necesare implementării proiectelor, așa cum sunt ele menționate în legislația națională, achiziția de patente și licențe, în limita a 10% din totalul cheltuielilor eligibile ale proiectelor, iar pentru proiectele care nu prevăd construcții, în limita a 5%.

E. **Tipuri de investiții și cheltuieli neeligibile:** conform ghidului solicitantului pentru măsura 312 din PNDR.

F. **Precizări privind intensitatea sprijinului:**

Prin Măsura 312 intensitatea ajutorului public nerambursabil va fi de până la 70% din totalul cheltuielilor eligibile și nu va depăși:

- 50.000 Euro/ proiect dacă beneficiarii sunt persoane fizice autorizate;
- 100.000 Euro/ proiect pentru micro-întreprinderile care își desfășoară activitatea în sectorul transportului rutier;
- 200.000 Euro/ proiect pentru alte micro-întreprinderi

În cazul în care proiectele prevăd activități de producție de bunuri, intensitatea ajutorului public va fi de până la 85%* din totalul cheltuielilor eligibile.

ATENȚIE! Procentul de 85% se aplică numai activităților incluse în codurile CAEN cuprinse în Anexa 9B – "Lista codurilor CAEN de producție de bunuri,.. În situația proiectelor care vizează atât activități de producție de bunuri cât și servicii intensitatea ajutorului public nerambursabil se va atribui, specific, pentru fiecare tip de investiție, iar în această situație se vor elabora bugete distincte.

Valoarea maximă a sprijinului va fi de:

- 50.000 Euro/ proiect pentru cabinet medical individual, cabinet medical veterinar individual, persoană fizică autorizată, întreprindere familială precum și persoanele fizice care declară că se vor autoriza ca persoană fizică autorizată, întreprindere familială;
- 100.000 Euro/ proiect pentru micro-întreprinderile care își desfășoară activitatea în sectorul transportului rutier;
- 200.000 Euro/ proiect pentru întreprindere individuală, societăți cooperative meșteșugărești de gradul I, societăți cooperative de consum de gradul I, societăți comerciale cu capital privat care pot fi beneficiari ai măsurii, precum și pentru persoanele fizice care declară că se vor autoriza ca întreprindere individuală.

Atenție! În cazul proiectelor care includ și investiții care au drept scop implementarea noilor provocari (achiziționarea de echipamente de producere a energiei din alte surse regenerabile decât biocombustibilii) solicitantul completează, în dreptul coloanei PERE valorile aferente acestei investiții. Bugetul este exprimat în EURO.

Beneficiarii acestei măsuri vor primi tratament egal fără discriminare pe criteria de vârstă, sex, rasă, origine etnică, apartenență politică sau religioasă etc.

Valoarea minimă eligibilă al unui proiect este de 5.000 Euro.

G. Finanțare :

- Ajutorul public (FEADR + contribuție publică națională) : max 85%

Nr. de proiecte prevăzute	Cost total mediu	Estimarea costului total pe măsură	Contribuția FEADR - măsură	Contribuția publică națională	Contribuția privată
10	62.118	621.176	422400	105600	93.176

Indicatorii specifici fișei măsurii din PNDR:

Tip de indicator	Indicator	Tinta 2011-2013
Realizare	Numar total beneficiari sprijiniti (minim)	10
	din care:	3
	- tineri (minim) Numar proiecte cu actiuni de mediu:	10
Rezultat	Numar de întreprinderi (minim)	10

H. Complementaritatea cu POSDRU (FSE)

Acest proiect se afla în relație de complementaritate cu acțiuni cuprinse în POS DRU. GAL-MVS este partener în proiectul I-DEALIS pe AP 5 a POS DRU – economia socială, care promovează orientarea, consultanța și formarea în domeniul antreprenorial ca bază solidă pentru creșterea potențialului uman din zona care să dezvolte investițiile, cu prioritate pentru femei și persoane cu nevoi speciale, în activități legate de turism. Citeva dintre grupurile de inițiativă își propun să realizeze cooperative de producție țesături și costume populare (pentru păstrarea tradițiilor) și să solicite fonduri în cadrul prezentei măsuri, după autorizarea GAL-MVS.